

Ján Volný

Člen Rady
Združenia
Euroregión Tatry

Zástupca mesta
Spišská Nová Ves

Vážený členovia Združenia EUT,

dovoľte mi, aby som vás v úvode tohto vydania našich novín srdečne pozdravil. September 2025 bol v Euroregióne Tatry v znamení zintenzívnenia rozvojových a strategických aktivít.

Jednou z najdôležitejších správ je bezpochyby pokračovanie v budovaní **Historicko-kultúrno-prírodnej Cesty okolo Tatier**, keď Mesto Spišská Belá odovzdalo stavenisko na realizáciu ďalšieho úseku cyklotrasy od Babej doliny po Monkovú dolinu (Ždiar). Popri rozvoji infraštruktúry sa plne sústreďujeme aj na **ochranu nášho prírodného dedičstva**: v centre pozornosti sú blížiac sa výzvy programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021-2027 v oblasti **Biodiverzity**, ktoré majú potenciál účinne bojovať proti šíreniu invázných druhov.

Taktiež sme boli svedkami úspešného uzatvorenia dôležitých projektov zameraných na bezpečnosť, ako bolo slávnostné odovzdanie moderného vybavenia Dobrovoľným hasičským zborom v Dobczyciach, a konali sa posledné strategické workshopy k Stratégii integrovaného rozvoja regiónu Tatier do roku 2030. Noviny tiež prinášajú dôležitú informáciu o Iniciatíve regionálnych obchodných komôr na systémovú podporu a trvalo udržateľný rozvoj celého poľsko-slovenského pohraničia, vrátane zámeru zriadiť Fórum tzv. „veľkej päťky“ (maršálkovia a župani). V oblasti kultúry a turizmu sa môžete dočítať o projekte spoznávania partnerského Nowého Targu a Remeselnom jarmoku pohraničia v Starom Sączu.

Verím, že toto číslo posluží ako dobrý prehľad o tom, že cezhraničná spolupráca napreduje mľôvými krokmi, a že vás inšpiruje k zapojeniu sa do budúcich výziev.

Slávnostné odovzdanie vybavenia DHZ obce Dobczyce

Remeselný jarmok pohraničia v Starom Sączu

<https://plsk.eu/sk/1-remeselný-jarmok-pohranicia-v-starom-saczi/>

V dňoch 23. a 24. augusta 2025 sa na historickom trhovisku v Starom Sączu konal 1. jarmok remesiel v pohraničí. Počas týchto dní sa stredoveké Trhové námestie stalo miestom propagácie tradičných remesiel a ľudových umelcov. Podujatie navštívilo množstvo obyvateľov, turistov a remeselníkov z Poľska a Slovenska, ktorí spoločne oslávili bohatstvo miestnej kultúry a prezentovali svoje

výrobky a zručnosti. Jarmok sa konal v rámci projektu „ORBISFERA – spájame ľudí a ich cesty“, ktorý sa realizuje z prostriedkov programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027. Druhý deň podujatia sa účastníci mohli v jednom zo stánkov oboznámiť s efektmi projektov spolufinancovaných z fondov EÚ a s aktuálnou ponukou programu Interreg Poľsko - Slovensko

2021-2027. Vďaka pracovníkom Regionálneho Kontaktného Bodu Maršalkovského úradu Malopoľského vojvodstva, ktorí boli prítomní na podujatí, mohli návštevníci konzultovať aj nápady na ďalšie projekty poľsko-slovenskej spolupráce, vrátane tých, ktoré sa týkajú biodiverzity v rámci výzvy na predkladanie projektov, ktorá sa začne na jeseň.

Spišská Belá začína budovať ďalší úsek Cyklotrasy okolo Tatier

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/spisska-bela-zacina-budovat-dalsi-usek-cyklotrasy-okolo-tatier>

Dňa 27.8.2025 Mesto Spišská Belá odovzdalo stavenisko zhotoviteľovi stavby – spol. EUROVIA SK s.r.o na realizáciu cyklotrasy od Babej doliny (Kardolína) po Monkovú dolinu (Ždiar). Pôjde o stavebnú úpravu a následne asfaltáciu lesnej cesty na pozemkoch lesov mesta Spišská Belá v celkovej dĺžke 4,37 km. Uvedená cyklotrasa je súčasťou tzv. Cesty okolo Tatier a je súčasťou aj kostrovej siete cyklotrás PSK. Celkové výdavky projektu sú plánované vo výške 917 tis. EUR - z toho EÚ uhradí 85 % , štát 7 % a mesto zo svojho rozpočtu 8 %. Stavba má trvať 5 mesiacov, ale veríme, že sa ju podarí zrealizovať do konca novembra 2025. Ide o

aktivitu v rámci veľkého cezhraničného projektu "Historicko- kultúrno-prírodná cesta okolo Tatier - 4. etapa". Hlavný nositeľ projektu je Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY (EZUS TATRY) s r. o. a okrem Mesta Spišská Belá ďalšími partnermi projektu sú: Obec Štrba, Gmina Czarny Dunajec, Gmina Jablónka a Gmina Łapsze Niżne. Cyklotrasa so štrkovým povrchom v úseku od Tatranskej Kotliny (pod Bel. jaskyňou) po Babiú dolinu sa bude asfaltovať budúci rok (financie sú na to už vyčlenené - je potrebné však dotiahnuť potrebné povolenia). Zároveň sa pripravuje výstavba cyklotrasy od strediska Strednica (Ždiar) po odbočku na Osturňu popri štátnej ceste 1/66. Investorm je obec Ždiar. Stavba bude financovaná z fondov

EÚ cez PSK - aktuálne prebieha verejné obstarávanie a čaká sa na výber zhotoviteľa stavby, ktorý by ju mal začať ešte tento rok. Vyššie uvedený projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027.

Posledné strategické cezhraničné workshopy

<https://www.euwt-tatry.eu/sk/posledne-cezhраниene-strategicke.html>

Dňa 28. 8. 2025 sa v Dome kultúry v Trstenej konali posledné cezhraničné strategické workshopy v rámci prác Európskeho zoskupenia územnej spolupráce TATRY na „Stratégii integrovaného rozvoja regiónu Tatier do roku 2030 s perspektívou do roku 2050“. Na workshopoch sa zúčastnili zástupcovia samospráv, inštitúcií a organizácií z poľsko-slovenského regiónu okolo Tatier. Viedli ich skúsení odborníci v oblasti strategického plánovania a udržateľného rozvoja z

DELTA PARTNER, ktorá pre EZÚS TATRY pripravuje analýzy a diagnózy potrebné na vypracovanie stratégie. Bola prezentovaná aktuálna situácia a perspektívy rozvoja. Boli predstavené kľúčové číselné údaje, územný profil a výzvy. Účastníci workshopov sa počas práce v skupinách zaoberali okrem

iného definovaním charakteristických črt regiónu okolo Tatier, jeho silných a slabých stránok, identifikáciou prvkov, ktoré región spájajú, ako aj tých, ktoré sťažujú spoluprácu a využívanie potenciálov. Určili potreby a rozvojové plány, priority v perspektíve realizácie programu cezhraničnej spolupráce a spoločne definovali víziu rozvoja, ktorá bude nadväzovať na nápady pre rozvojové projekty a kľúčové výzvy oblasti.

Školenie pre prijímateľov v rámci Programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021-2027

<https://polsk.eu/sk/skolenie-pre-prijimatelov-v-ramci-programu-interreg-polsko-slovensko-2021-2027/>

Spoločný sekretariát organizuje 11.09.2025 o 9:00 školenie pre prijímateľov v sídle Prešovského samosprávneho kraja v Prešove. Školenie je určené pre určenú skupinu adresátov – prijímateľov, ktorí podpísali zmluvu o príspevok alebo sú v procese prípravy zmluvy. Pozvánky budeme zasielať mailovou formou a vo forme sérieovej korešpondencie v CST. Školenie potrvá približne 5 hodín od 9:00 do 14:00 s prestávkami.

Na školení sa dozviete okrem iného:

- Ako správne realizovať a zúčtovať projekt?
- Akým spôsobom správne informovať o postupe prác?
- Ako zavádzať zmeny v projekte?
- Ako plniť povinnosti súvisiace s informáciou, propagáciou a dostupnosťou?

Okrem prezentácií pracovníkov Spoločného sekretariátu budete mať možnosť oboznámiť sa s požiadavkami Národných kontrolórov a skúsenosťami hlavných partnerov.

Na stránke nájdete program školenia a informačnú doložku týkajúcu sa spracovania osobných údajov účastníkov školenia.

Tešíme sa na stretnutie so všetkými prijímateľmi!

Školenie pre žiadateľov o podporu z Programu Interreg Poľsko - Slovensko 2021-2027

<https://plsk.eu/.../skolenie-interreg-polsko-slovensko.../>

Srdečne Vás pozývame na školenie pre žiadateľov o podporu z programu Interreg Poľsko – Slovensko, ktorí majú záujem o výzvu v oblasti biodiverzity.

Školenie sa uskutoční 17. septembra v priestoroch Bielsko-Bialského župného úradu.

Školenia budú viesť zamestnanci:

- Spoločného Sekretariátu Programu
- Ministerstva fondov a regionálnej politiky
- Regionálneho kontaktného bodu v Sliezskom vojvodstve

Registračný formulár a program školenia sú k dispozícii tu: <https://plsk.eu/.../skolenie-interreg-polsko-slovensko.../>

Školenie sa bude konať v poľskom jazyku.

V mesiaci september nebudú konzultácie v kežmarskej pobočke

<https://www.fmp-tatry.eu/sk/clanok/konzultacie-v-kezmarskej-pobocke-ezus-tatry-s-ro-budu-namiesto-piatku-1292025-vo-stvrtok-1192025-/138>

Z dôvodu intenzívnych prác súvisiacimi s formálnym hodnotením žiadosti o financovanie malých projektov predložených v rámci druhej výzvy je nutné aby konzultant Pán Michal Wenit špecialista pre malé projekty v oddelení Fondu malých projektov bol prítomný v sídle EZÚS TATRY v Novom Targu.

Konzultácie ale budú naďalej poskytované v sídle v Nowom Targu osobne, telefonicky

alebo e-mailom.

Adresa sídla EZÚS TATRY: ul. Sobieskiego 2, Nowy Targ, čas konzultácií 8:00 – 15:00 každý pracovný deň.

Tel.: + 48 18 266 69 53 (v slovenčine – prosieť k telefónu pána Michala Wenita)

e-mail: info@fmp-tatry.eu

Po završení formálneho hodnotenia malých projektov z druhej výzvy budú piatkové konzultácie v Kežmarku obnovené pravdepodobne behom mesiaca októbra. O konkrétnom termíne obnovenia konzultácií budeme informovať na našej internetovej stránke.

Konzultácie sú určené pre žiadateľov a prijímateľov malých projektov spolufinancovaných z Európskeho Fondu Regionálneho Rozvoja v rámci priority č. 3. Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie programu Interreg Poľsko–Slovensko 2021-2027.

Interreg podporuje boj proti inváznym druhom

<https://plsk.eu/sk/interreg-podporuje-boj-proti-invaznych-druhom-inspirujte-sa-projektom-zeroheracleum-a-chrante-biodiverzitu-polsko-slovenskeho-pohranicia/>

Rýchle šírenie invázných druhov rastlín spôsobuje obrovské škody pre biodiverzitu a životné prostredie. Tieto rastliny vytláčajú pôvodné druhy, vytvárajú monokultúry a ochudobňujú biotopy divokej prírody..

Projekt „ZeroHeracleum“ (Heracleum sosnowskyi – latinský názov druhu bolševník Sosnowského), realizovaný v rámci Programu Interreg NEXT Poľsko–Ukrajina 2021–2027, je odpoveďou na šírenie bolševníka Sosnowského – nebezpečného invázneho druhu, ktorý ohrozuje ľudí, zvieratá a pôvodnú vegetáciu.

Medzinárodná spolupráca poľských a ukrajinských univerzít, poľno - hospodárskych komôr a spoločenských organizácií zahŕňa:

- mapovanie rastlinných biotopov pomocou satelitných a leteckých snímok,
- vypracovanie mobilnej aplikácie a systému WebGIS na hlásenie

lokalít obyvateľmi,

- realizáciu genetických a biochemických výskumov rastliny,
- fyzické odstraňovanie invázných populácií,
- zapájanie komunity do vzdelávania a terénnych aktivít..

Tento projekt spája vedu, technológie a miestne zapojenie – všetko preto, aby sa obnovila ekologická rovnováha a zvýšila odolnosť ekosystémov voči ďalším hrozbám. Holistický, integrovaný prístup robí z projektu skutočne dobrú prax ochrany biodiverzity, ktorú sa oplatí šíriť a napodobňovať aj v iných regiónoch postihnutých inváznou flórou.

Prínosy realizácie projektu „ZeroHeracleum“ pre ochranu biodiverzity a miestnych komunít:

1. Zastavenie škodlivých ekologických procesov: obmedzenie populácie bolševníka, ktorý – produkujúc až 20 000 semien na jednu rastlinu – účinne vytláča pôvodné druhy, prispieva k monokultúram a ochudobňovaniu biotopov
2. Ochrana verejného zdravia: miazga rastliny obsahuje furanokumaríny, ktoré pod vplyvom slnečného žiarenia vyvolávajú popáleniny pokožky a trvalé jazvy
3. Rast ekologického povedomia: vzdelávacie kampane zapájajú obyvateľov, formujú proekologické postoje a spoločenskú zodpovednosť
4. Zlepšenie kvality života a turistického potenciálu: odstránenie invázie a obnova biologickej rozmanitosti zvyšuje atraktivitu vidieckych oblastí a podporuje miestny rozvoj.

Interreg PL–SK – príležitosť na realizáciu podobných aktivít

Poľsko-slovenské pohraničie sa vyznačuje bohatou, ale citlivou biodiverzitou, najmä v horských a lesných ekosystémoch Karpát. Aj tu možno pozorovať tlak invázných druhov, meniace sa klimatické podmienky a činnosť človeka.

Jednou z aktivít, ktoré je možné realizovať v projektoch v oblasti biodiverzity v programe Interreg Poľsko–Slovensko 2021–2027, je predchádzanie šíreniu a výskytu inváznych druhov, a to rastlinných aj živočíšnych.

Pod predchádzaním rozumieme široký rozsah činností súvisiacich s inváznymi druhmi:

- detekciu a kontrolu (monitoring),
- izoláciu populácií,
- odstraňovanie (napr. kosenie, vytrhávanie, používanie feromónových metód, zavádzanie genetických modifikácií).

Práve preto majú projekty inšpirované „ZeroHeracleum“ obrovský potenciál – môžu účinne bojovať proti konkrétnym prírodným hrozbám (nielen proti bolševníku Sosnowského, ale aj iným inváznym druhom), zapájať miestne komunity do aktivít v prospech prírody, podporovať spoločné riešenia, zvyšovať odolnosť ekosystémov a zlepšovať kvalitu života obyvateľov.

Váš projekt – reálny vplyv na životné prostredie

Máte nápad na ochranu riečnych dolín, lúk, lesných oblastí alebo rašelinísk na poľsko-slovenskom pohraničí? Vidíte potrebu boja proti inváznym druhom alebo zlepšenia stavu miestnych biotopov? Chcete zapojiť školy, samosprávy, poľnohospodárov alebo vedecké inštitúcie? Nečakajte! Začnite konať už dnes!

Je to posledná šanca v tomto finančnom období – nečakajte na vyhlásenie výzvy. Začnite budovať partnerstvá a pripravovať spoločný projekt už teraz.

Organizujeme cyklus školení pre žiadateľov projektov v oblasti biodiverzity

<https://plsk.eu/sk/organizujeme-cyklus-skoleni-pre-ziadatelov-projektov-v-oblasti-biodiverzity/>

Pripravte sa na výzvu na predkladanie projektov v oblasti biodiverzity. Prihláste sa na školenie už dnes!!!

1. októbra sa začína výzva na predkladanie projektov podporujúcich prírodu poľsko-

slovenského pohraničia v rámci Prioritnej osi 1: Príroda blízke a bezpečné pohraničie, opatrenie 1.2 Posilňovanie ochrany a zachovania prírody, biologickej rozmanitosti a zelenej infraštruktúry, vrátane mestských oblastí, ako aj znižovanie všetkých druhov znečistenia v Programe Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027.

Pozývame Vás **na bezplatné školenia pre žiadateľov** projektov v oblasti biodiverzity, kde získate spoľahlivé informácie o možnostiach získania financovania (program školenia uvádzame nižšie):

- v **Prešove** dňa **24.09.2025** (prihlasovací formulár dostupný na [odkaze](#))
- v **Žiline** dňa **25.09.2025** (prihlasovací formulár dostupný na [odkaze](#))
- v **Rzeszowe** dňa **01.10.2025** (prihlasovací formulár dostupný na [odkaze](#))
- v **Malopoľskom vojvodstve** dňa **08.10.2025** (pre sná lokalita a prihlasovací formulár budú zverejnené čoskoro na [stránke Regionálneho kontaktného bodu v Krakove](#)).

Ponúkame Vám tiež bezplatné konzultácie (vrátane online konzultácií) pre subjekty, ktoré majú záujem uchádzať sa o prostriedky v rámci výzvy. Počas konzultácií môžete overiť svoj projektový zámer z hľadiska splnenia podmienok výzvy. Konzultácie sa môžu týkať aj vyhľadávania partnera zo Slovenska na spoločnú realizáciu projektu.

Konzultácie poskytujú:

- Regionálne kontaktné body: v každom regióne poľsko-slovenského pohraničia sa nachádzajú inštitúcie, ktoré Vám pomôžu. Odkaz na kontaktné údaje: <https://plsk.eu/sk/ozvite-sa/>
- Spoločný sekretariát: Odkaz na kontaktné údaje: <https://plsk.eu/sk/ozvite-sa/>

Správa o školení pre prijímateľov - Prešov

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/sprava-o-skoleni-pre-prijimatelov-presov-11-09-2025>

Dňa 11. septembra 2025 sa v sídle Prešovského samosprávneho kraja uskutočnilo školenie pre prijímateľov programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027. Školenie bolo zamerané na prijímateľov, ktorí podpísali dohodu o grante alebo ju pripravujú. Na podujatí sa zúčastnili účastníci, ktorí sa aktívne zapojili do diskusií a výmeny skúseností.

Počas stretnutia mali účastníci možnosť:

- osvojiť si zásady správnej realizácie a účtovania projektov,
- naučiť sa efektívne informovať o priebehu prác,
- diskutovať o postupoch pri zmenách a doplneniach projektov,
- oboznámiť sa s povinnosťami týkajúcimi sa informovania, propagácie a dostupnosti.

Prezentácie predniesli odborníci zo Spoločného Sekretariátu a okrem toho sa účastníci mohli oboznámiť s požiadavkami národných kontrolórov, ako aj so skúsenosťami hlavných partnerov. Všetkým účastníkom ďakujeme za aktívnu účasť a inšpiratívne diskusie. Dôvidenia na ďalších podujatiach Interreg Poľsko-Slovensko!

Školnie Interreg PL-SK

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/skolenie-interreg-pl-sk>

Žiadateľov, ktorí plánujú realizovať štandardné projekty týkajúce sa Priority 1. „K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie“ v rámci Programu Interreg PL – SK, pozývame na školenie, ktoré sa uskutoční 25. septembra 2025 od 09:00 na Úrade Žilinského samosprávneho kraja.

Počas školenia sa okrem iného dozviete:

- ako pripraviť žiadosť v súlade s novelizovaným Programovým manuálom,
- ktoré aktivity sú oprávnené a ktoré nie,
- ako plánovať rozpočet projektu a propagáciu projektu,
- ako sa budú hodnotiť predložené žiadosti.

Účasť na školení je bezplatná. Školenie bude prebiehať v slovenskom jazyku.

Účastníci, ktorí majú záujem zúčastniť sa na školení, sa môžu zaregistrovať online do 23. septembra pomocou registračného formulára dostupnom tu: <https://forms.gle/LGcuDUvYD2P4csCB8>

Správa o školení pre žiadateľov „Biodiverzita“ Bielsko-Biala

<https://plsk.eu/sk/sprava-o-skoleni-pre-ziadatelov-biodiverzita-bielsko-biala-17-09-2025/>

Dňa 17. septembra sa v Bielsko-Biaľej uskutočnilo školenie pre žiadateľov Interreg Poľsko – Slovensko, ktorí majú záujem o výzvu BIODIVERZITA, ktorá bude vyhlásená 1. októbra a potrvá do 28. novembra 2025.

Účastníci školenia sa okrem iného dozvedeli, ako pripraviť žiadosť o financovanie, aké

aktivity sú oprávnené, ako bude prebiehať hodnotenie žiadosti či ako zabezpečiť propagáciu projektu. Pre mimovládne organizácie budú určite užitočné aj informácie o dodatočnom mechanizme vratnej finančnej podpory, ktorú poľským prijímateľom – NGOs – ponúka Ministerstvo fondov a regionálnej politiky.

Ďakujeme za účasť a nabádame k oboznámeniu sa s prezentáciami zo školenia, ktoré sú dostupné na tomto odkaze: <https://plsk.eu/sk/skoliace-materialy/>

Tí, ktorí nestihli zúčastniť sa školenia v Bielsko-Biaľej, sú srdečne pozvaní na školenia, ktoré sa uskutočnia v iných lokalitách: podrobnosti nájdete v našej správe zo 16.09.2025: <https://plsk.eu/.../organizuj-eme-cyklus-skoleni-pre.../>

Správa o školení pre prijímateľov Krakow

<https://plsk.eu/sk/sprava-o-skoleni-pre-prijimatelov-krakov-25-09-2025/>

Dňa 25. septembra 2025 sa v sídle Múzea Krajinskej armády v Krakove uskutočnilo školenie pre prijímateľov programu Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027.

Školenie bolo zamerané na prijímateľov, ktorí podpísali dohodu o grante alebo ju pripravujú. Na podujatí sa zúčastnili účastníci, ktorí sa aktívne zapojili do diskusií a výmeny skúseností.

Počas stretnutia mali účastníci možnosť:

- osvojiť si zásady správnej realizácie a účtovania projektov,
- naučiť sa efektívne informovať o priebehu prác,
- diskutovať o postupoch pri

zmenách a doplneniach projektov,

- oboznámiť sa s povinnosťami týkajúcimi sa informovania, propagácie a dostupnosti.

Prezentácie predniesli odborníci zo Spoločného Sekretariátu a okrem toho sa účastníci mohli oboznámiť s požiadavkami národných kontrolórov, ako aj so skúsenosťami hlavných partnerov.

Všetkým účastníkom ďakujeme za aktívnu účasť a inšpiratívne diskusie. Dôvidenia na ďalších podujatiach Interreg Poľsko-Slovensko!

Správa zo školení pre žiadateľov „Biodiverzita“ – Prešov / Žilina

<https://plsk.eu/sk/sprava-zo-skoleni-pre-ziadatelov-biodiverzita-presov-zilina-23-24-09-2025/>

24. a 25. septembra sa v Prešove a v Žiline uskutočnili školenia pre žiadateľov Interreg Poľsko – Slovensko, ktorí majú záujem o výzvu BIODIVERZITA, ktorá bude vyhlásená 1. októbra a potrvá do 28. novembra 2025.

Účastníci školenia sa okrem iného dozvedeli, ako pripraviť žiadosť o financovanie, aké aktivity sú oprávnené, ako bude prebiehať hodnotenie žiadosti či ako zabezpečiť propagáciu projektu.

Ďakujeme za účasť a nabádame k oboznámeniu sa s prezentáciami zo školenia, ktoré sú dostupné na tomto odkaze: [Školiace materiály – Interreg Poľsko – Slovensko 2021–2027](https://www.euroregion-tatry.sk/sk/objavte-krasy-polsko-slovenskeho-pohranicia-bez-toho-aby-ste-opustili-svoj-domov)

Vďaka cezhraničnému projektu spoznajú návštevníci Kežmarku naše partnerské mesto Nowy Targ

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/vdaka-cezhranicnemu-projektu-spoznaju-navstevnici-kezmarku-nase-partnerske-mesto-nowy-targ#>

Nowy Targ – stolica Podhalia je malebným mestom ležiacim na juhu Malopoľska v srdci rozľahlej Orawsko – Nowotarskej kotliny. Nowy Targ je skvelým východiskovým bodom do Vysokých Tatier, Pienin, na Czorsztyńskie jazero, na Babiu Horu, pre pešiu turistiku. Po celé stáročia hlavným zamestnaním obyvateľov Nowého Targu bolo poľnohospodárstvo, spojené s kožušníctvom a obchodom. Prvá písomná zmienka je z roku 1326. Mestské práva dostalo v 22. júna 1346 od kráľa Kazimíra Veľkého. Kráľ Kazimír Veľký mu udelil zvláštne práva, ktoré spôsobili rýchly rast mesta, ktorý však skončil po ničivom požiari 1601. Od roku 1770 patrilo mesto k rakúskej provincii Halič a roku 1918 pripadlo Poľsku.

Hlavným cieľom projektu je zachovanie, ochrana, rozvoj a využívanie kultúrneho a prírodného dedičstva mesta Nowy Targ a Kežmarok na spoločné kultúrne aktivity, čím sa prispeje k zintenzívneniu a zatraktívneniu trvalo udržateľného využitia kultúrneho a prírodného dedičstva pohraničného územia, a to zvyšovaním jeho kvality, ako aj nepriamo zveľaďovaním jeho kultúrnych hodnôt. Realizáciou projektu sa dotknuté územie stane

tvorivé a turisticky atraktívnejšie.

Projekt výsledkom cezhraničnej spolupráce

Žiadosť o financovanie malého projektu bola schválená 26. júla 2024 Výborom pre malé projekty programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021 – 2027. Zmluva o poskytnutí príspevku na malý projekt bola uzavretá dňa 15.10.2024 a nadobudla účinnosť 16. októbra 2024. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021-2027.

Dve úlohy s jedným cieľom

Prvou úlohou v projekte bol nákup nových vývesných plôch. V rámci úlohy projektu bolo plánované zabezpečenie 15 kusov vývesných plôch, ktoré budú slúžiť na propagáciu cezhraničného územia Kežmarok a Nowy Targ a zorganizovanie podujatia na území žiadateľa, prostredníctvom ktorého sa budú propagovať jednotlivé krajiny a ich vzájomná doterajšia spolupráca. Zmluva o dielo so zhotoviteľom Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok bola uzavretá dňa 23. apríla 2025.

Druhá úloha v projekte bola zorganizovať podujatie s cieľom propagácie cezhraničného územia. V rámci úlohy projektu bolo plánované zorganizovať podujatie na území mesta Kežmarok, ktoré bolo venované obom partnerom projektu. Na tomto podujatí sa propagovali obe krajiny a ich vzájomná doterajšia spolupráca.

Podujatie sa uskutočnilo 21. septembra 2025 o 14.00 hod. v kine Iskra v Kežmarku.

Objavte krásy poľsko-slovenského pohraničia bez toho, aby ste opustili svoj domov

<https://www.euroregion-tatry.sk/sk/objavte-krasy-polsko-slovenskeho-pohranicia-bez-toho-aby-ste-opustili-svoj-domov>

Pozývame vás na virtuálnu prehliadku najkrajších zákutí Gminy Łącko, Mesta a Gminy Szczawnica a slovenskej Obce Lesnica!

Kliknite na odkaz a prejdite do sveta virtuálneho cestovania! Prechádzky Łącko: <https://szlakiturystycznelacko.wkraj.pl/html5/index.php...>

Prechádzky Szczawnica: <https://szlakiturystyczneszczawnica.wkraj.pl/.../index...>

Prechádzky po Lesnici už čoskoro!

Aktivita realizovaná v rámci projektu „Po stopách kultúry pohraničia“ spolufinancovaného Európskou

úniou z Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci programu Interreg Poľsko – Slovensko 2021-2027.

Prvý krok k systémovej ochrane a rozvoju pohraničia Slovenska

Jozef Hrobák • podpredseda Predstavenstva Prešovskej regionálnej komory SOPK • OPH 0925 www.sopk.sk/po

Osem poľských a tri slovenské regionálne obchodné komory pôsobiace v pohraničí Poľska a Slovenska podpísali 19. septembra 2024 v poľskej Krynici-Zdrój INICIATÍVU na podporu ochrany a rozvoja poľsko-slovenského pohraničia. V týchto dňoch sa za významnej podpory a pod záštitou slovenského a poľského veľvyslanca pripravuje prvé zasadanie tzv. „veľkej päťky“ (traja poľskí maršálkovia a dvaja slovenskí župani).

Iniciatívu jej signatári adresovali poľskému a slovenskému premiérovi, trom poľským prihraničným maršálkom a dvom predsedom slovenských samosprávnych krajov (títo predstavitelia samospráv dostali názov „veľká päťka“) a dotknutým ministerstvám. Snahou je, aby sa zároveň idea INICIATÍVY stala stálou témou spolupráce prezidentov oboch krajín.

Dve úrovne INICIATÍVY

Na národno-medzinárodnej úrovni Poľska a Slovenska či všetkých 7 signatárskych krajín Karpatského dohovoru je žiaduci dynamický reštart 22-ročného Karpatského dohovoru, ktorý sa dá dosiahnuť napr. zriadením Úradov splnomocnencov vlád pre Karpatský dohovor priamo riadených premiérmi, resp. vládami jednotlivých krajín, a od reštartu Karpatského dohovoru je už len krok k schváleniu piatej Európskej makro-regionálnej stratégie pre REGIÓN KARPATY.

Na regionálno-miestnej úrovni (541 km dlhé poľsko-slovenské pohraničie) je žiaduce vypracovať a schváliť spoločnú Stratégiu ochrany a trvalo udržateľného rozvoja poľsko-slovenského pohraničia pozostávajúcu z troch častí: Podkarpatská, Tatranská a Beskydská (3 geograficky a kultúrno-historicky špecifické cezhraničné subregióny). Zastrešujúce a koordinujúce môže byť pravidelné (1x ročne) Fórum 3 poľských maršáľkov a 2 slovenských županov (tzv. veľká päťka) s ich spoločnou poradnou skupinou (zástupcovia jednotlivých socioekonomických partnerov).

INICIATÍVA si získava značné pozitívne odozvy u dotknutých inštitúcií, nakoľko predstavuje systémove, komplexné a realistické riešenie ochrany a trvalo udržateľného rozvoja celého poľsko-slovenského pohraničia ako našich súčasne najmenej rozvinutých subregiónov.

Signatári Iniciatívy:

8 poľských regionálnych obchodných komôr

Katovická • Krakovská • Ržešovská • Tarnovská • Sadecká • Novotarská • Tatranská • Poľsko-slovenská

3 slovenské regionálne obchodné komory

Prešovská RK SOPK • Žilinská RK SOPK • Slovensko-poľská obchodná komora

Zhromaždenie delegátov SOPK, ako jej najvyšší orgán, na zasadnutí 15. Mája 2025 odporučilo ideu poľsko-slovenskej INICIATÍVY zapracovať do činnosti SOPK ako celku a tiež jednotlivých regionálnych komôr SOPK.

Pre celé Slovensko

Reštart Karpatského dohovoru a rodiaca sa Karpatská stratégia sa netýkajú len 3 cezhraničných subregiónov Prešovského a Žilinského kraja, ale celého Slovenska a tiež jeho všetkých geografických a cezhraničných subregiónov, nakoľko každý vrch, kopec či štít na Slovensku má svoje druhé meno Karpaty. Nehovoriac o tom, že funkčné cezhraničné subregióny je jedna z kľúčových politík Európskej únie. Okrem hlavného mesta SR Bratislava a jej blízkeho okolia, ktoré sa dokážu rozvíjať aj samy, všetko ostatné pohraničie Slovenskej republiky spí a má neskutočný/nevyužitý potenciál, ale predovšetkým sa nedokáže rozvíjať bez skutočnej (nie pseudo-) komunikácie a spolupráce so susednými zahraničnými regiónmi a štátmi.

Slovensko a všetky jeho kraje / regióny / subregióny nemajú dnes inú racionálnu a systémovú voľbu svojej ochrany a rozvoja, len tú za intenzívnej a skutočnej spolupráce s našimi susedmi a ich pohraničnými regiónmi.

Vychádzajúc z uvedených skutočností máme za to, že naša INICIATÍVA už nie je len o poľsko-slovenskom pohraničí, ale o celom pohraničí Slovenskej republiky.

Martinský beh medikov – pozvánka na podujatie

<https://plsk.eu/sk/martinsky-beh-medikov-pozvanka-na-podujatie/>

Dňa 27. septembra 2025 sa v Martine uskutoční 9. ročník výnimočného športového podujatia – **Martinský Beh Medikov**, ktoré spája vašeň k behu s myšlienkou zdravotnej pomoci. Celý finančný výťažok z podujatia bude venovaný pre Centrá pre zriedkavé ochorenia kliniky detí a dorastu v Univerzitnej nemocnici Martin, čím podporíme najmenších pacientov v ich boji za zdravie.

Počas podujatia navštívte **stánok Interreg Poľsko–Slovensko 2021–2027**, kde:

- Odborníci z Regionálneho kontaktného bodu v Žilinskom kraji predstavia **projekty realizované na poľsko-slovenskom pohraničí** financované z európskych zdrojov
- Účastníci budú mať možnosť **konzultovať vlastné projektové zámery** v oblasti biodiverzity v súvislosti s nadchádzajúcou výzvou na predkladanie žiadostí o financovanie

Podujatie je skvelou príležitosťou spojiť fyzickú aktivitu s inšpiráciou pre cezhraničnú a spoločenskú spoluprácu.

Viac informácií o podujatí nájdete na oficiálnej stránke.

Slávnostné odovzdanie vybavenia DHZ Dobczyce

<https://www.euroregion-tatry.eu/sk/clanok/slavnostne-odovzdanie-vybavenia-dobrovolnym-hasicckym-zborom-obce-dobczyce/740>

Dňa. septembra 2025 sa v budove Dobrovoľného hasičského zboru v Dobczycach konala slávnostná ceremónia odovzdania vybavenia a špeciálneho oblečenia zakúpeného v rámci projektu „Spoločne proti následkom klimatických zmien v poľsko-slovenskom pohraničí. Krízové riadenie v teórii a praxi“, spolufinancovaného programom Interreg Poľsko-Slovensko 2021-2027. Obec a mesto Dobczyce je jedným z ôsmich partnerov spolupracujúcich s Zväzok Euroregión Tatry na realizácii tohto projektu. Hlavným cieľom projektu je zlepšiť efektivitu zásahov dobrovoľných hasičských zborov na oboch stranách hranice v situáciách prírodných nebezpečenstiev. Nasledujúce jednotky

dobrovoľného hasičského zboru: Bieńkowiec, Brzeczowice, Brzezowa, Dziekanowice, Kędzierzyna, Kornatka, Dobczyce, Nowa Wieś, Rudnik, Sieraków, Skrzynka, Stadniki, Stojowice pôsobiace v obci Dobczyce dostali okrem iného 5 plávajúcich motorových čerpadiel, 16 generátorov elektrickej energie a 50 súprav špecializovaného ochranného oblečenia. Súčasne bolo Centrum požiarnej bezpečnosti v Dobczycach vybavené novou prekážkovou dráhou, ktorá bude využívaná počas športových súťaží mládeže v hasičskom športe. Na podujatí sa zúčastnili Tomasz Suś,

primátor obce a mesta Dobczyce, Małgorzata Jakubowska, predsedníčka mestského

zastupiteľstva, Edyta Podmokły, zástupkyňa primátora, brigádny generál Marcin Głogowski, zástupca veliteľa Malopolského krajského veliteľstva Štátnej požiarnej služby, okresný veliteľ Štátnej požiarnej služby v Myśleniciach, brigádny generál Sławomir Kaganek, Michał Stawarski, riaditeľ kancelárie Zväzku Euroregión "Tatry", Andrzej Topa, riaditeľ mestského kultúrneho a športového centra, ktoré spravuje Centrum požiarnej výchovy v Dobczycach, zástupcovia dobrovoľných hasičských zborov z obce Dobczyce a projektový tím z obce a mestského úradu v Dobczycach pod vedením koordinátora projektu Mareka Gabzdyla a vedúceho oddelenia investícií Konrada Skibu.

Pripravil Zväzok Euroregión Tatry, fotografie Obec a Mesto Dobczyce.

Medzinárodná fotografická súťaž

Viac informácií: [Aktuality Trstená](#)

Mesto Trstená v spolupráci s cezhraničným partnerom projektu Gminou Tomice vyhlasujú medzinárodnú fotografickú súťaž „Propagácia histórie, kultúrneho a prírodného dedičstva mesta Trstená a gminy Tomice“.

Súťaž je určená širokej verejnosti bez vekového obmedzenia.

Interreg

Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Poľsko – Slovensko

PROPAGÁCIA TRADÍCIÍ
A ZVYKOV
NA SLOVENSKO - POĽSKOM
POHRANIČÍ

Číslo projektu: INT/ZA/FMP_ŽSK_01/0032
Obdobie realizácie: 04/2025 – 12/2025

Interreg

Spolufinancovaný
EURÓPSKOU ÚNIOU

Poľsko – Slovensko

Uzávierka súťaže je pondelok 20. októbra o 15:00 hod.

Výstupom súťaže bude vydanie propagačných materiálov mesta Trstená a gminy Tomice (stolový kalendár na rok 2026, magnetky, pohľadnice a pod.).

Karol Gurka – muž s goralskými koreňmi

Zdroj: Lívia Jakšová, Združenie EUT

Jeho rodičia Ján Gurka a Gabriela, rodená Mačičáková sa narodili v rázovitej goralskej dedinke Jurgow, kde celý život prežili aj starí rodičia. Počas 2. Svetovej vojny bol Jurgow začlenený do územia Slovenského štátu. Rodičia Karola Gurku sa presťahovali v roku 1942 do Kežmarku. Počas tejto cesty na voze ťahanom koňmi sa narodila jeho staršia sestra Jana. Otec s mamou prežili celý život v Kežmarku a tu sú aj pochovaní. Okrem sestry Jany do rodiny pribudli ešte dvaja súrodenci a to sestra Darinka a brat Janko, ktorí žijú s rodinami v Čechách. Karol vyštudoval Pedagogickú fakultu UPŠS a FTVŠ v Bratislave. Celý aktívny život vyučoval v Spišskej Novej Vsi a Kežmarku predmety matematiku a telesnú výchovu. Hrdo sa hlásil k svojmu goralskému pôvodu Goralov a ich kultúru mal v krvi a toto vstúpil aj svojim deťom Natálii a Karolovi. Ľubozvučnú goralštinu a goralské piesne ovláda doteraz.

NOVINY EUROREGIÓŃ TATRY

Vydáva Združenie Euroregión Tatry
Hradné námestie 30, 060 01 Kežmarok
Tel., fax: 00421 / 52 / 4523913
E-mail: info@euroregion-tatry.sk
www.euroregion-tatry.sk

Redakčná rada:
Lívia Jakšová - predseda
Ročník: V. Číslo: 9
Periodicita: mesačník
Bezplatne určený pre členov
Združenia EUT